

Sygn. akt IV U 1309/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bogusław Łój

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Dejewska vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 01 października 2020 r. w Zielonej Górze

sprawy z odwołania **Gminy Ż. o statusie miejskim**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 16.03.2020 r. znak (...)

o podstawę wymiaru składek

przy udziale zainteresowanego A. D.

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż przychód wskazany w zaskarżonej decyzji uzyskany przez zainteresowanego A. D. z tytułu wykonywania umowy o dzieło zawartej z Gminą Ż. o statusie miejskim nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne;

II. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego Gminy Ż. o statusie miejskim kwotę 270 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Bogusław Łój

sygn. akt IV U 1309/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16.03.2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne A. D. z tytułu wykonania umowy o dzieło zawartej z Gminą Ż. o statusie miejskim

stanowią kwoty wymienione w decyzji.

W odwołaniu od tej decyzji płatnik składek Gmina Ż. o statusie miejskim domagała się jej zmiany przez przyjęcie, iż przychód z tytułu wykonania przez A. D. spornej umowy o dzieło nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji: I. Naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie w stanie faktycznym sprawy art. 8 ust.2a, art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81

ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w sytuacji, gdy A. D. nie był w dniu wymagalności zapłaty wynagrodzenia z umowy o dzieło pracownikiem płatnika składek.

2. Naruszenie prawa materialnego tj. art. 4 pkt 9 w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż przychód przysługujący A. D. z tytułu wykonania umowy o dzieło zawartej z Gminą Ż. o statusie miejskim, wymagalny na dzień 29.12.2016 r., tj. w dniu w którym nie był on pracownikiem Urzędu Miejskiego w Ż. stanowi postawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w przypadku gdy podstawę wymiaru składek stanowi przychód, który pracownik w danym miesiącu otrzymał lub który został pozostawiony do jego dyspozycji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek Urząd Miejski w Ż. w dniu 07.11.2016 r. zawarł z własnym pracownikiem - panem A. D. umowę o dzieło nr (...), której przedmiotem było opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej dotyczącej: budowy parkingu oraz placu postojowego dla kamperów, oraz pola namiotowego na terenie kompleksu sportowego (...) przy ul. (...) w Ż..

Zgodnie z zapisami w umowie termin rozpoczęcia prac ustalono na dzień zawarcia umowy, tj. 07.11.2016 r., jednocześnie zobowiązując wykonawcę do wykonania i dostarczenia przedmiotu umowy do siedziby Zamawiającego w nieprzekraczalnym terminie do 30 grudnia 2016 r. Z rachunku do ww. umowy o dzieło wynika, że dzieło zostało wykonane w dniu 28.12.2016 r. Fakt ukończenia dzieła w dniu 28.12.2016 r. potwierdził w toku kontroli również Pan A. D.. Z tytułu wykonania ww. umowy Pan A. D. uzyskał wynagrodzenie w kwocie 37.500,00 zł brutto.

A. D. był zatrudniony w Urzędzie Miejskim w Ż. na podstawie umowy o pracę m. in. w okresie od 01.02.2016 r. do 28.11.2016 r.

Dowód:

- kserokopie umów o pracę z 31.10. 2016 r. i 18.11.2016 r. - akta kontroli str. 39-44,
- kserokopia świadectwa pracy z (...) r. - akta kontroli str. 45-46, - kserokopia umowy o dzieło z 07.11.2016 r. - akta kontroli str. 47-54, - kserokopia rachunku nr (...) - akta kontroli str. 57-60,
- kserokopia listy wypłat nr 25 z 29.12.2016 r. - akta kontroli str. 61-62,
- protokół przesłuchania A. D. z 31.05.2017 r.- akta kontroli str. 63-66,
- Zasoby Kompleksowego Systemu Informatycznego ZUS.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za okres wskazany w decyzji organ rentowy ustalił, dzieląc przychód z tytułu umowy o dzieło przez liczbę dni trwania umowy i mnożąc przez liczbę dni podlegania Pana A. D. ubezpieczeniom społecznym 137.500,00 zł : 52 dni (07.11.2016-28.12.2016) x 22 dni (07.11.2016-28.11.2016 r.) 15.865,38 zł.

Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się zasadne.

Stan faktyczny sprawy był między stronami niesporny. Zainteresowany A. D. był pracownikiem odwołującej się Gminy Ż. w momencie zawierania spornej umowy o dzieło, nie był już pracownikiem odwołującej się w terminie realizacji tej umowy i w dniu wymagalności wynagrodzenia jak i wypłaty wynagrodzenia z tytułu wykonania spornej umowy o dzieło.

Stosownie do treści art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za pracownika uważa się osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z własnym pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 11 i art. 12 powołanej ustawy osoba, zdefiniowana w przytoczonym wyżej art. 8 ust. 2a, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu jako pracownik.

W tym stanie pozwany organ rentowy uznał, że przychód Pana A. D. z tytułu wykonywania umowy o dzieło, którą zawarł z własnym pracodawcą, uzyskany za okres od 07.11.2016 r. do 28.11.2016 r., tj. za okres podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy, stanowi podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia.

Stosownie do art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w stosunku do ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a ww. ustawy, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące umowy zlecenia albo umowy o dzieło.

Oznacza to, że przychody uzyskane przez osobę zatrudnioną na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z własnym pracodawcą, z którym pozostawała w stosunku pracy, stanowią przychód określony w art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, a w konsekwencji stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) zgodnie z art. 18 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, z którego wynika, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy.

Sąd Okręgowy poglądu tego nie podziela, dzieląc w całości stanowisko odwołującej się Gminy Ż. o statusie miejskim.

Obowiązek zapłaty składek ZUS związany jest nierozdzielnie z przychodem w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Stosownie bowiem do treści art. 18 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe pracowników stanowi przychód w rozumieniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zgodnie natomiast z art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, źródłem przychodów jest działalność wykonywana osobiście. Za przychody z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, w myśl art. 13 pkt 8 ustawy podatkowej, uważa się między innymi przychody z tytułu usług, na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, uzyskiwane od: osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, osoby prawnej lub jej jednostki organizacyjnej oraz jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej”.

W rozpatrywanej sytuacji wykonana przez A. D. praca jest pracą jedynie w części osobiście generującą przychód. W treści protokołu przesłuchania z dnia 31.05.2017 r. A. D. wskazał, iż część zakresu umowy zlecał podwykonawcom. Nie posiadał bowiem uprawnień do samodzielnego wykonania zleconej dokumentacji projektowej.

Nawet gdyby przyjąć, iż praca A. D. spełnia przesłanki osobistego to przychód, który jest podstawą składek, to powstaje on z chwilą roszczenia o zapłatę wynagrodzenia z tytułu umowy o dzieło. Zgodnie z treścią zawartej przez strony umowy jednoznacznie wynika, iż roszczenie o zapłatę wynagrodzenia wymagalne będzie z dniem 29.12.2016 r. W tym dniu A. D. nie był już pracownikiem Urzędu Miejskiego w Ż.. Zawarta z nim umowa o pracę na zastępstwo z dniem 7.11.2016 r. uległa rozwiązaniu.

Skoro więc przychód powstał w dniu kiedy A. D. nie był zatrudniony na umowę o pracę u płatnika składek, brak podstaw do traktowania go jako pracownika, w świetle przepisu art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Żaden przepis zawartej między stronami umowy nie daje podstaw do przyjęcia takiej konstrukcji liczenia przychodu jaki zastosował pozwany organ rentowy. Pozwany sam wyliczył wynagrodzenie za dzień pracy, mimo iż nie przewiduje tego sporna umowa o dzieło, pomijając już wskazaną wcześniej okoliczność, że wykonanie części umowy A. D. zlecał podwykonawcom.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 u.s.u.s. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (a zgodnie z art. 20 ust. 1 u.s.u.s. także składek na ubezpieczenie chorobowe wypadkowe) pracowników stanowi o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10. W myśl art. 4 pkt 9 "przychód" stanowią przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Zatem podstawę wymiaru składek stanowić będzie przede wszystkim wynagrodzenie osiągnięte przez pracownika .

Prawidłowa wykładnia w/w przepisów prowadzi do przekonania, iż „podstawę wymiaru składek stanowi zatem przychód, który pracownik w danym miesiącu otrzymał lub który został pozostawiony do jego dyspozycji”

Skoro więc przychód A. D. powstał w dniu w którym nie był on pracownikiem Urzędu Miejskiego w Z. to brak podstaw do przyjęcia, iż wynagrodzenie z umowy o dzieło nr (...) stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł przy zastosowaniu art. 98 k.p.c